

os til at paatvinge de Egne, der faa private Baner, et saadant Bidrag til Statskassen. Den er dog ikke saa fattig, at den behøver at modtage saadanne Bidrag fra de private Baner. Og det er nu det rette Tidspunkt til at ændre det.

Det er højst aparte, at de private Baner behandles saaledes fra Statens Side. Der er ikke een privat Bane, der kan faa Tilslutning til en Statsbanestation, uden at den skal betale flere Tusinde Kroner for at faa Lov til at lade Statsbanerne tilflyde en Indtægt. Det er sandelig ikke at se Sagen fra et forretningsmæssigt Synspunkt. En Privatmand plejer ikke, naar han kan faa forøget Indtægt til sin Forretning, at sige til den, der kan skaffe ham denne forøgede Indtægt: Du maa virkelig betale, for at jeg skal modtage denne Indtægt af dig. Og det er klart, at enhver privat Bane, der kører ind til Statsbanerne, lader dem tilflyde betydelig Indtægt. En Bane som den nordtyske Bane maa betale aarlig 4,500 Kr. for at lade Statsbanerne og derved Statskassen faa aarlig en betydelig Indtægt. Og paa lignende Maade er det med næsten alle de private Baner, der ikke have særlig Banegaard, men maa søge Tilknytning ved Statsbanegaardene. Staten stiller sig saaledes højst uliberalt overfor de private Baner, og det paa mange Felter.

Det forekommer mig, at der ikke her er Anledning til at paaføre de private Baner en ny Udgift eller fortsætte med at indkræve en Afgift, der efter min Formening er uretfærdig. At den er det, har det ærede Medlem for Ribe selv stadfæstet ved at stille det i Udsigt, at vi kunde ændre Forholdet paa Finansloven. Jeg vilde dog helst være sikker paa, at det blev forandret i Tide, og her er det rette Forum til at gøre opmærksom paa, at denne Ændring bør ske inden denne Lovs Vedtagelse. Er det ret og billigt at ændre det ved et Pennestrøg paa Finansloven, maa det være ligesaa rigtigt og billigt at gøre det her. Tilbage staar da den efter min Mening utidige Frygt, som baade Ministeren og det ærede Medlem nærer for, at Landstinget ikke skulde være villigt til at imødekomme dette Tings Ønsker om at stille alle Egne i Landet lige, hvad enten de have private Baneanlæg eller Statsbaner.

Den højtærede Minister siger, at det ikke for ham er en given Sag, at de private Baner skulde være fri. Det gør mig ondt at høre en saadan Udtalelse fra den højtærede Minister, thi det forekommer

mig, at det burde være en given Sag, at naar man ofrer saa meget for at faa private Baner, skulde man være fri for den Slags Udgifter, naar Staten efter Forslaget paatager sig alle Udgifter i Fremtiden til de kgl. Kommissarier. Den højtærede Minister mente, at det ikke havde videre praktisk Betydning i Øjeblikket, dog nævne den højtærede Minister et Baneanlæg paa Fyn, som han mente særlig interesserede mig, og deri har han Ret. Men vi vide ikke, hvornaar der igen kommer Forslag om private Baner. Saa vidt mig bekendt er der nedsat en Kommission, der har hele dette Spørgsmaal under Overvejelse, og vedtage vi ny Baneanlæg i Fremtiden, ville de komme ind under Forslagets Bestemmelser. Jeg tror ikke, man lægger Forslaget nogen som helst Hindring i Vejen ved at rette en Fejl deri. Og naar jeg ikke gjorde opmærksom paa den i Fjor, burde det ærede Medlem for Ribe være mig taknemmelig for, at jeg endnu i rette Tid gør opmærksom paa den, før vi vedtage Forslaget.

Jens Busk: Jeg tror ikke, vi omvende hinanden i det Stykke, for det ærede Medlem er kommet ind med saa mægtige Magter baade fra den ene og den anden Side, at han maaske kan have Haab om at faa sit Forslag vedtaget. Men det ærede Medlem ved lige saa godt som jeg — vi have begge ikke saa lidt med private Baner at gøre, og derfor have vi ogsaa begge Interesse for Spørgsmaalet om at faa disse Kommissarieforhold forandrede —, at der har været mægtige Kræfter i Bevægelse for at forhindre denne Lov. De vare i Fjor saa stærke, at Sagen blev henlagt i det andet Ting. Og med den Modstand, som ogsaa i Aar har været der, er det ikke at undres over, om vi ikke have nogen Borgen for, at vi atter faa Forslaget at se, naar vi sende det tilbage. Det kan kun glæde os, der ønske en Forandring, at vi nu staa fuldkommen frit, saa at vi i 1910 kunne lave en Lov, der da skal træde i Kraft den 1. April. Vi have da ikke de Hensyn at tage som nu.

Jeg kan meddele det ærede Medlem, at han behøvede ikke at gøre Landstinget opmærksom paa den Bestemmelse, han vil have forandret, der har oppe i Landstinget været forhandlet om den Ting, men man fandt ikke Anledning til at gøre nogen Forandring.

Til Slut vil jeg kun sige, at blive Regering og Rigsdag i Fremtiden klare over, at det er en saa stor Uretfærdighed som